

MÉHÉSZETI KÖZLÖNY

ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZEGYESÜLET HIVATALOS LAPJA

Kiadószervezet és kiadóhivatal:
CLUJ
Str. A. Muresan 10.
Telefon 158. sz.

Felelős szerkesztő:
TÖRÖK BÁLINT
az EME főtítkára.

A lapot az EME tagjai tagsági
illetmény fejében kapják. A lap
megjelenik havonként egyszer.

Irány a méhlegelők feljavításához.

Irta: Biró Pál.

Füresán hangzik oly méhésztárs fülének e felhívás, aki még abban a boldog helyzetben érezheti magát, hogy méhesaljai legelőjéről a természet gondoskodik. De azon méhésztársak, kiknek lakhelyeit nem övezi erdő, nincsenek vadvirágok kaszálóik, erdővágásaik, folyómenti árterek, nagyobb területet fognak szentelni szerény soraim átolvasására.

Méhlegelők gondozásáról pár évtizeddel előbb aligha hallottunk a méhész valamit. Arról akkor nem is kellett gondoskodni, mert az a természet dolga volt és el is végezte feladatát. Sajnos a tapasztalat igazolja, hogy megváltozott minden. Megváltozott a határ látképe, megváltozott az időjárás. Ott, ahol még nem is olyan régen bibicek költöttek, ma városrészek falvak nőttek ki a földből. Sik vidékeken már alig látni éntermő rétet, minden felszántható terület eke alá kerül. A szőlő-évről-évre szűkebb térre szorul méheink legelője, melyek után teszem a kérdést Méhésztársaimhoz, hogy honnan gyűjtse a méh azt a mézfelesleget, ami kielégíthetné a mai nagyvárosi embert, ha a méhész ölbe tett kézzel várja a jobb jövőt.

Méhlegelők javítása a helyi méhészek közös érdeke. Azt megfogva megértéssel kell, hogy végezzék. Annyi helyet kell, hogy áldozzon minden méhész a kertjében, ahol évente legkevesebb 100 drb. mézelő fát cserjét vagy virágtövet felnevel ki a céljára a lakhelyén. Egyik méhész fákot nevel, a másik cserjéket vagy virágtöveket, amiket ültetési szezon alatt ismerősei között kiosztogat. A határainak mindazon részeire, ahol valami jobb vadon élő mézelő gyom növény meghonosított, honosítson meg a méhész, hogy az tovább önönmagát

szaporíthatassá. Ilyen helyek a temetők azon árcai, földhomokbányák, dűlőutak mente, határsáncok, kertek aljai. Összefogva béreljenek ki pár hold földet, ahol szintén jó tozatos legelőt biztosíthatnak méheiknek. Szántófeldekre vonatkozó méhésztársaknak nem megvetendő ajánlatom az, hogy az egész országban ossza be a vetésciklusába olyan növények termesztését is, amelyek egyszerűen mézelők is. Ilyenek pl. a repcefélék, napraforgó, tárfélék, ricinus, pohánka, biborhere, káposzta, mályva és még igen sok fajta gyógynövény, melyeknek termesztésével, ha azt okszerűen végzi csak fokozhatja bevételeit, mert az ilyen növények termesztésénél azt is a jövedelem járulékát számítjuk, amit a méhek róla, mint mézet begyűjtenek. Mint általában a méhek élete szoros kapcsolatban van a növények életével, úgy a méhésztársaknak is olyan szoros kapcsolat ismeret és szeretet kell, hogy kialakítsanak a méhésztársaság részéről is a természet és növényvilág életével.

Mézharmatról.

Írta: Stief Ottó.

Általánosságban ismert dolog az, hogy a mézelő méhek nektártárgyűjtésére háromféle dolog nyújt lehetőséget, vagyis: 1. az összes nektárt termelő virágok, 2. különböző növények leveleinek felületén rendkívüli esetekben képződni szokott, úgynevezett mézharmat és 3. cukrot tartalmazó érett állapotban lévő gyümölcsfélék, melyek egyrészt túlérett állapotban következésképpen meghasadnak, másfelől madarak és denevérek által okozott sérüléseket szenvednek.

E háromféle természeti adomány közül a virágok leveleiben képződő nektár a legmegfelelőbb a méhek életfenntartására és egyben ez az a bizonyos nektár, mely a méhek behordva és átdolgozva mézzé válik, minekutána az ember táplálkozására is alkalmassá lesz.

A mézharmatból és az érett állapotban lévő gyümölcsből begyűjtött cukrot tartalmazó édes nedvek, habár azoknak az összetétele a behordás után szintén átváltozásra megy keresztül, dacára ennek a méheknek téli élelemként nem a legmegfelelőbb, ugyancsak az emberi táplálkozásra sem alkalmasak. Oka ennek az, hogy természetes összetételéből sok fontos dolog hiányzik és főként hiányoznak azokból a különböző illó olajok, melyek a mézet kellemes ízűvé és kívánatosabbá teszik.

E fontos alkatrészek hiánya következtében a mézharmat érett gyümölcsnektárakból átalakuló méz idő előtt megrosodik, sőt az esetben, ha a méheknek az előrehaladott szak miatt nincsen módjukban ahhoz kellő mennyiségű gyasavat juttatni és annak a szükséges befödelezését is megadni, akkor az könnyen erjedésnek indulhat, minek az az a káros következménye lesz, hogy a méhek vérhasos betegségbe jutnak s különösen akkor, ha a tavaszi tisztakirepülés lehetősége az esetleges kedvezőtlen idő miatt előre érkezik.

Az eddigi tapasztalatok szerint mézharmatot termelnek nyos fafélék s különösen a hárs, juhar, tölgy, cser, gyerma, köris, nyár, szil és fűz. A gyümölcstermők közül meg a som, mogyoró, barack, szilva, cseresznye, meggy, a és égerfák, valamint különböző bokorfélék és végül a burgonya s borsó szárai is.

A mézharmat keletkezésének oka a növények élettani működésében rejlik s az a levelek külső felületén harmathoz való kisebb-nagyobb ragadós felületű fényes külsejű nyálkahártya alakjában jelentkezve a növények szöveteinek poruskeresztül kiizzadás útján jönnek létre s erre a hirtelen változó légköri viszonyok szolgáltatnak alkalmat.

A mézharmat eredetileg illattal nem bír és különösen azmeleg időjárásokban ragacsos, sűrű alakban jelentkezve minélfogva a méhek, melyeknek az illatok iránti érzékük igen fejlett s a mézharmatot csak akkor veszik figyelembe, ha azt egy éjjeli- vagy kora reggeli rövid ideig tartó meleg felhigitotta, meleg esetben az némi illatot is nyer, de vit a hordás ilyen esetben is csak rövid ideig tart, mert sütés alkalmával 9—10 óra felé már teljesen megszárad. A mézharmat megjelenését a növényeken sokkal hamarabb észreveszik a levéltetvek (*Aphidae*) vagy pajzsos levéltetvek (*Coccidae*), melyek azután állandóan a harmatot termelő leveleken tartózkodnak és hihetetlen nagy mennyiségű elszaporodnak. Ezen élődik kizárólag mézharmattal találkozván az ürüléküket is a leveleken rakják le s ez a jelenség az okozója főként annak, hogy az ilyen megfertőzött mézharmat, melyet a méhek azután behordanak erjedésre alkalmas s így semmi körülmények között sem megfelelő téli nyugalom gyanánt.

A közönséges fehérvirágu akácfa (*Rob. pseudo*) ezideig volt előttem abból a szempontból ismeretes, hogy az is

a mézharmatot termelő fák közé tartozna és ami a dolog a meglepőbb t. i. az, hogy annak nem a levelein, hanem a gyümölcsének, illetőleg magtermelő vörösesbarna színű hüvelyének felületén mutatkozik.

Az utóbbi rendkívüli hideg időjárású tél Erdély igen vidékén káros hatással volt az akácfasokra, mert azoknak rágrügyei megfagytak. Egyesületünk telepén lévő akácokra a 30° Celsius hidegnek a fagyástól csodálatosképpen mentesek maradtak és dacára az esőnélküli júniusi időjárásnak, mégis dusan virágoztak és belső nektárt szolgáltatottak.

Julius hó szintén esőnélküli volt s csupán 6-ikán kaptunk egy rövid ideig tartó meleg esőt s ez tette lehetővé, hogy az akácfasok mézharmatot termelő tulajdonságáról tudomást szerezhessenek. Ugyanis másnap korán reggel arra lettem figyelmes, hogy a méhek örömsongással leléptek az akácaink maghüvelyeit, melyek valósággal esillok a rajtuk kiizzadt és az éj folyamán meleg eső által felmelegedett és némileg illatossá vált mézharmattól.

Ezen előttem ezideig ismeretlen jelenségek alaposabb tanulmányozása közben azután módomban volt két fontos tudomást szereznem: 1. hogy az akác a cukros izzadási nyárt a gyümölcsnek husos hüvelyén keresztül már az megelőzőleg huzamosabb idő óta termelte, de az esőnélküli időjárás miatt az rendkívüli sűrű és illattalan volt s a magról tudomást csak a közbejött eső után vehettek, 2. hogy a mézharmatot termelő maghüvelyeken a levéltetvek már megelőzőleg huzamosabb idő óta tanyáztak és ürüléküket is ki rakták le, minél fogva a méhek részére amugysem megfelelő összetételű tápanyagot tartalmazó mézharmatot kaptak, hanem egészségtelenné tették.

E fenti tapasztalataim is azt mutatják, hogy nagykorú alkalom kínálkozik a méheknek arra, hogy nem egészségtelenné összetételű nektárokat is gyűjthessenek, melyek téli élelem gyanánt nekik nem megfelelőek.

Leghelyesebben az a méhészt cselekszik, aki a méhrajok részére téliélelem gyanánt az általuk tavasszal a gyümölcsfák virágaiból begyűjtött a fészkek belsejében elhelyezett szokott, esetleg ennek hiányában a későbbi behordású virágmezei virágok egészséges összetételű aranysárga színű nektárt feltétlenül meghagyja.

Kiszáll-e az anya nászut és rajzás idején kívül?*

Az anya nemcsak párzáskor és rajzáskor repül ki. 1933 szeptember 18-ikán d. u. 1—2 óra közt a telepemen 61 családom yobb része olyan kirepülést rendezett, hogy gyönyörűség volt ni, mikor ennek vége volt, nem is egy, hanem három anya radt künn, kettő a saját kaptárja fedelén, egy ugyancsak a tára oldalán, egy-egy maroknyi méhbel körülvéve. Ezek az ák (egy évesek) nem a rajzásra gondolva repültek ki, mert ára annak, hogy gyümölcsfák között voltak, nem a fákra lltak. Az anyák nem bírva a repülést megpihenni szálltak le nincs kizárva, hogy vissza is tértek volna a kaptárba, ha a hei nem veszik körül. Az anyákat én tettem vissza.

Utolsó esetem ez év júniusába történt. Június 2-án egy mű- t készítettem, ez évi fiatal, termékeny anyával. Június 22-én 3 órakor ép a kaptár mellett vezetett el az utam, a rajon nagy epülést tartott, csak épen rá néztem a kijáróra és az anyát röpdeszkán pillantottam meg. Az anya nehézkesen fölrepült, olyan lassan haladt, hogy folyton szemmel tarthattam, a kap- fölött, mintegy másfél méterre csigaszerűleg szállt föl és an úgy vissza szállt a röpdeszkára és kényelmesen vissza- lt a kaptárba, az egész nem tartott tovább egy percnél. Már st ha elgondoljuk, hogy a méhész nem lesi folyton, hanem oda vetve egy pillantást a röpnyílásokra, végzi a dolgát, csak tán láthat meg ilyen esetet, ami egy percig tart, könnyen föl- ető, hogy nem is ritka esettel állunk szemben.

Egy ennél ritkább véletlen fölfedezést tettem 1932-ben egy után 3 órakor néztem be egy kaptárba, a hátsó keret befedett zes lépen megláttam az anyát fejjel fölfelé egy helyben állt, hittem, hogy valami baja van, hogy meg sem mozdul, egy- rre arra lettem figyelmes, hogy a potrohája megnyulik és szahuzódik, ekkor jobban kezdtem vizsgálni, és láttam, hogy nyos időközönként petézik, amit a legközelebb álló méh ap és eltűnik vele, ez a művelet még 5 órakor is tartott. Ezt utolsó esetet talán száz évig is leshetném, míg az anyát ép a ulsó lépen petézni látnám álló helyzetben. Ebből arra lehet etkeztetni, hogy a főhordás alatt, midőn az anya legnagyobb ékenységet fejt ki, bele fáradva a sok mászkálásba, álló hely- be petézik, amit a méhek szortiroznak el.

Még a Pataki Béla alelnök úr két anyás rajára vonatkozólag megengedi a következő megjegyzést teszem:

Megjósolom, hogy az őszi csomóba huzódás előtt, midőn a sítás legkisebb tésre fog szorulni az egyik anya, mégpedig az gebbik nyomtalanul el fog tűnni. Hasonló családokat mester- esen állítottam elő 28—29 éveken — legrövidebb ideig 15), leghosszabb ideig 3 hónapig maradtak meg az anyák. Látva, y a természettel játszani nem lehet, a játékot abbahagytam.

Katona Sándor

* Hozzászólás a M. K. aug. 1. számában megjelent cikkhez.

Mézelőfa különlegessége

Irtó: Biró Pál.

Jól összeválogatott méhlegelőt adó diszfák meghonosításával szép sikeres munkát érhet el a méhészség a méhlegelő feljavításánál, mivel mézelőfa ültetéssel mód adatik ahhoz, hogy a méhes ehhez közel biztosíthat a méhészség nagy tömegű virágot méheinek szérére. A fák mély gyökeredzésüknek fog szárazabb időben is üdébben virágozni, mint egyéb gyengébb növények, melyeknél fogva biztosabb mézelők. Alant felsővel takkal ismerkedjen meg a méhészség.

Cercis-silignastrum. Judásfa. Meleg égővi diszfa. Vékonyalakú kerekded épszerű nagy levelei szürkés-zöldek. Akkor virágozik hasonló ajakos piros virágait kora tavasszal a virágzás előtt hozza. Melyek esomósan vagy egyenként a mézelőfa törzsét is ellepik. Jó korai méhlegelő, magról szaporítható.

Koelreuteria. Csörgőfa. Kinából származik. Levelei keskeny szíven szárnyalt, durván csipkézettek. Virágai nagy bugában (esokrosan) július—augusztus hónapokban jelennek meg, hatásosak, sárgák. Magjait kupalaku háromszögletű tokban hozza. Széles időben csörgőszerűen zörögnek. Magról szaporítható.

Catalpa bignonioides. Szivarfa. Szép nagy koronával, vastag nagy épszerű levelekkel, melyek kedvező viszonyok között 35 centi átmérőjüire is kifejlődnek. Halvány lilás árnyalatú illatos virágait nagy csokrokban júniusban hozza, melyek keskeny szíven esengetyűke formájuk vörös, vörhenyes és sárga tarkázattal. Magját szivar alakú hosszú tokban hozza. Magról szaporítható. Kiváló mézelő.

Paulownia Imperialis. Paulow fája. E gyönyörű leírása megegyezik a Catalpa formájával, azzal a különbséggel, hogy virágai áprilisban lombfakadás előtt nyílnak, s ibolyáslila színben, melyek belül barnán vörhenyesek, s csikozva, magról szaporítható, kiváló mézelő. Magjai nagyságuk magházba hozza.

Celtis. Ostorfa. Ausztráliából származik. Terebélyes lombozatú fa. Jellegzetes, erősen ripacsos kérge és szálak között félholdas szívalakú levele erősen kihégyezett és fűfelé logó ágain a levelek szabálytalan átellenesek, nekik kocsány töveiből jönnek elő nagytömegű, apró sárga virágai május havában. Magjai borsónagyságú boggyóban fejlődnek ki, melyek a madarak esemegéi, magról szaporítható.

Aesculus rubicunda. Pirosvirágú gesztenye. Végezén oly nagy csokru piros virágai május végén jelennek meg, melyek sokszor az akác virágzását is túlhaladják, rágkelyhéből könnyűszerrel gyűjthet a méh. Levelei keskeny osztottak sötétebb zöldek, fényesebbek és karmin mint a fehérvirágú gesztenyéjé. Szaporítható tavasszal, és ott ahol ősz alvószemzéssel. És ott ahol nincsen

ágvetésről is. Kitűnően mézél.

Elacagnusok. Ezüstfák. Két válfaja van elterjedve. A piros vörhenyes ezüstfa és a közönséges ezüstfa. Előbbinek fiatal ágai vörös vörhenyesek. Utóbbié ezüst szürke. Hosszúrázás szürke levelekkel, halvány sárga apró illatos virágokkal, melyek június hóban virágoznak, dugványról szaporíthatók.

Crataegus carrieri. Széleslevelű galagonya. Nagy ovális alakú koronával. Sötét zöld fényes hevelei hetkarétyuak, ősszel vörösek. Virágai ennyőszerűen csomósak, fehérek, májusban nyílnak. Szép díszfa, magról szaporítható, jó méhlegelő.

Alianthus. Bálványfa. Szép, nagy koronát hozó fa, melynek szabálytalanul szárnyalt levelei lándzsásak. Virágait tömör krémfehér bugákban június végén hozza. Nem téveszthető össze, a majdnem hasonló ecetfával, melynek levelei szabályosan szárnyalt és kelemetlen szaga. Magról és tősarjakról szaporítható. Kitűnően mézél.

Prunus-padus. Májusfa. Szép terebélyes, középmagas koronával, haragos zöld lombozattal és májusban sok apró fürtű fehér virágaival tette magát kedvelté. Jó méhlegelő. Magról és dugványról szaporítható. Magvait apró édes bogvókban hozza.

A kaptárkérdésről.

Bár abszolút jó kaptár nincsen és nem is lesz soha, mégis minden kaptárkonstruktor vagy módosító kivétel nélkül megalkotja azt, amelynél kifogástalanabbat elismerni nem akar.

Tekintettel arra, hogy magam bár nem vágytam kaptárfel-találási babérokra, mégis megszerkesztettem saját típusomat, természetesen én is a magam részére legjobbnak kell tartsam ezt, de következetesen óvakodom beszuggerálni, hogy egyéneknek egy más, esetleg jobb nem lehet.

A kaptárkérdés valóban egy régóta forrongó tüzfészek és míg e szakirodalom e kérdést feszegette, ha ugyanannyi időt szentelt volna e valódi szaktudás terjesztésére, a méhészeti kultúra terén sokkal előbb állanánk; mert bizony az egyes méhte-lepek gyakori látogatása alkalmával teljes meggyőződést szerezhettem, hogy általában gyermekecipőben járunk és határozottan merem állítani, hogy le sem vethetjük ezen kényelmetlenné vált cipőcskéket, míg tudatára nem ébred a méhésztársadalom, hogy a kaptártípus nem világrengető kérdés, lévén a méh-lakás semmi egyéb, mint egy föltétlenül szükséges, de mégis csak ki-segítő eszköz. Jó legelőn, alkalmas időjárás mellett a kimustrált tyukborítókban is lehet eredményt felmutatni, de ha silány a leg-elő az emberi aggyal kifundált legmodernebb kaptár is nép és méz nélkül marad.

Fölösleges volna tehát az amugy is teljesen össze-vissza ku-szált káoszt még fokozzuk s helyesebben cselekednénk, ha min-

den rendelkezésünkre álló erkölcsi és anyagi erőnket pl. a megfelelő javításának vagy a különböző helyes kezelési rendszer elsajátításának szolgálatába állítanók.

Nem is volt szándékom hozzá szólani a kaptárkérdéshez de „Tulipán kaptár“-amnak aránylag elég nagy elterjedése folytán mintegy belesodrótam a forgatagba és így le sem tagadtam, hogy a hozzászólásba belekényszerítettem.

A különböző véleményeket figyelmesen tanulmányoztam, meggyőződtem, hogy olyan kaptártípusokért is szállottam sikra, melyek egyik vagy másik cél szolgálatába ugyan állíthatók, de bizonyos szempontból határozottan rosszaknak minősíthetők.

Ugyebár köztudomású tény, hogy a hidegépítményen telelő méhesomó a szomszéd kereteken elhelyezkedett néptalán tudomással sem bír, lépuccát nem változtat és amelyikbélire berendezkedett, arról másra át nem vonul? Ha ott elgyőtt az élelem, a kikelet nyílása előtt felveszi a néhai nev Köztudomású tény az is, hogy a telelő méhesalád vonulása csapán két irányban lehetséges: fel- és hátrafelé. Ezek tudatában joggal tesz fel a kérdést: talál élelmet a hideg építményű alacsony kereten telelő méhesomó, ha felfelé vonulási iránya minden és hátrafelé is korlátozott?

Kísérleteim meggyőztek arról, hogy pl. a Dadant-Blatt Langstroth kaptárok lakói iparkodnak megtölteni a mézkamákat, hiszen ezekben a költőtér és a mézkamara együttesen alkotja meg a méhfészek gömbalakját. A méhészteljes joggal a kaptárjában tartván a mézteret, megrabolja méheket, kénytelen telésre feleltetni, a mi magas keretnél elő nem fordulhat. Ez kaptárokból telelő méhesaládok a fészkek másik oldalában felfalmozott nagymennyiségű mézkészlet dacára étlen pusztulhatnak el. E bajon is csak úgy segíthetünk, ha az oldalt lévő szélkeretek mézkészletét a középsőkbe raktározhatjuk át.

Távol áll tőlem ezen például felhozott kaptárok jószágát vitatni, de azért határozottan állítom, hogy olyan vidéken, ahol hosszú, tartós, kemény tél uralkodik, a legkevésbé sem válnak a Telelés szempontjából jobban megfelel a kicsiny, joggal hálálított országos kaptár, ha a költőfészkekben egész (36 cm. magas) kereteket használunk; mert ebben az október közepétől március közepéig, sőt végéig is fogságra ítelt méhesalád mindkét irányban — fel és hátra — vonulhat.

Ha a keretméretek között kell választanunk, inkább fogadjuk el a magas és keskeny, mint a széles és alacsony kereteket. Vagy akkor keretünk legyen aránytalanul széles.

Ezek előre bocsájtása után kijelentem, hogy a kaptárkérdés soha megoldva nem lesz, nemcsak azért; mert a legtöbb agyoreklamirozott méhflakás ki sem volt soha próbálva s következésképpen a gondolkozó ember agyműködésének remekműve lehet de a méhek életével semmi tekintetben össze nem egyeztethető. Nem azok a jó méhflakások, melyeket nagynevű emberek hívtak életre, hanem azok, melyeket az egyszerű gyakorlati méhészteljesítők hoztak létre.

méhek életének megfigyelése közben saját céljaiknak, vidéknek megfelelő módon és alakban kizárólagosan a saját használatukra szerkesztettek és vezettek be. Találkozunk a betüvesssel hadilábon álló öreg tapasztalt méhészekkel, kikhez a kérdést intézünk az általunk használt kaptár forma és keretigyságra vonatkozólag, röviden csupán csak azt a választ adták: „mert ez a legjobb“. És bizonyára az ők szempontjukból azuk is van.

A reklám hatalmával terjesztett méhlokásoknak igen kis ázaléka válik be a gyakorlati méhész kezében; miért is leszöszhetjük: mindazok, kik egyetlen bizonyos kaptártípus mellett érvelnek, súlyos tévedésben vannak.

Nem az a jó kaptár, melyet feltalálója annak hirdet, hanem amelynek anyaga a hőingadozások kivédésére alkalmas, mentes minden felesleges sallangtól, kezelése könnyű, egyszerű, méhek fejlődésére jó hatással van és a kínálkozó méhlegelő használására kifogástalan.

A kaptár falazata olyan anyagból kell legyen, mely nyáron nem gyorsan melegszik át és a téli átmenetnélküli hőingadozást is megfelelő módon védi ki. Ne legyen rajta semmi olyan frang, cifraság, szerkezeti komplikáltság, ami a méhek életében természetellenesen avatkozna be. Legyen bármikor áttekinthető. Kármilyen kezelési módot könnyen végezhesünk vele. Tulmértezett vagy szűk nem lehet; miért is ha annak költőterét a nagyobb fejlettség fokán sem tölti be, köbtartalmát kisebbiteni, ha a tulzsufaltság idő előtt és rohamosan következik be, agyobbítani kell.

Egy és ugyanazon a vidéken sem alkalmazható egyforma kaptár és keretméret. Alaposan megfigyeltem Joseni községben, hogy míg ugyanazon méhlokás néhai Lukács Árpád bucsiní méhészetében kicsinynek mutatkozott, addig néhány km. távolságon olyan tulméretezettnak bizonyult, hogy abban a méhesalád csupán „hus“-ra termelt, de fölösleget adni képtelen volt. Ugyanott valamivel kisebb méretű méhlokásokkal szép eredményeket értek el.

Tévedés tehát egyik szakirónknak azon állítása, hogy a kezdő csak a kis kaptárokkal foghat az eredményes méhészkedéshez; mert a kaptár nagyságát nem a méhész szaktudása, hanem az illető vidék legelőviszonyai szabják meg.

Nem gyakorlati tapasztalaton felépült állítás az sem, hogy a nagyobb kaptárhoz nélkülözhetetlen nagy petéző képességű anyákat külön tudomány kitenyészteni. Kicsiny népecskékből létrehozottakra hívott, kis anyanevelőkben született anyák váltak és váltak hatalmas teljesítményüekké és viszont nagy családok leszármazottjaiból lettek és lesznek olyan értéktelenné, hogy népiüket egyetlen egy évben sem képesek erőben tartani. Az anya, mint dolgozópetéket lerakó gép teljesítő képességét különben sem eredeti családjától, hanem az őt megtermékenyítő herétől örökli. A családjától, mint szüznemző létrehozhatja a legkitünőbb fajereket, de a dolgozó egyedek minőségére csak úgy tudunk

döntő befolyást gyakorolni, ha környékünkön más méhés nincsen vagy ha kivétel nélkül mindenik méhésztársunk kivétel gondot fordít a herenevelésre. De hol vagyunk még attól?

Az általános szempontok figyelembe vételével a vidéki éghajlatának mindenben megfelelő nem túlméretezett nagy keretű rakodó kaptárt kell méhlikásul elfogadnunk, melyet a kezelés könnyűségével, a méhélethez való alkalmazkodásával tározottan a jövő kaptárának nevezhetünk. Lényege abból, hogy a választó deszka alkalmazásával a tetszés szerint kisebbet vagy bővíthető költőfészek fölé mézkamrákat tehtünk ak toronymagasságra, minek folytán a méhlikás térfogatát a kívetkezményeknek megfelelően bármilyen nagyságra fokozhatjuk. A felső kezelés egyellen pillantás alatt betekintést nyújt a méhek életébe. A keretek félretolásával bármelyik keret kiemelhető, sőt egyetlen mozdulattal egész keretsorok leemelhetők vagy felhelyezhetők. Minden darabját mozgathatjuk, minek következtében a kezelés különböző módjait könnyen, rövidesen elvégezhetjük.

Anyaga, alakja, nagysága, szerkezeti összeállítása részben kérdés csupán, de maga a rendszer feltartóztathatatlanul halad világhódító útján.

Blénessy Károly.

EGYLETI ÉLET

Székely méhésznapi.

Impozáns megmozdulása volt a Ciucvármegyei Méhés Egyesületnek az augusztus 11-én lezajlott nagy méhésznapi. Jogi gal nevezhetnők azt méhésznapi is, hiszen arra nemcsak megye legtávolabbi részéből sereglett össze a méhészek ifja örege, hanem a szomszéd Mures és Treiscaune vármegyékből képviseltették magukat. A délelőtti közgyűlésen 60-nál több lakos, vezető méhészt képviselte a vármegye 600 méhészt. Tavalyi labbi részokról a következőknek neveit sikerült feljegyezni: Bányász Lajos Suseni, Biró Antal Misentee, Belénessy Károly felesége Sándomic, Belénessy Béla Arad, Deér Mátyás leánya Târgu-Mures, Erős Domokos Toplița-Ciuc, Farkas István Cârța, Ferencz József Ineu, Keresztes András Tușnad, Kósa János Dănești, Kristály András Lunca de jos, Máthé Sándor Ciuman Paál János, Paál Károly Frumoasa, Silló Gyula Jigodiu, Simcs József Ciumani, Veress Péter Ineu, Zakariás Dezső Lunca de jos.

A híres ciuc-i havasi mézet bemutató izléssel elrendezett kiállítás d. u. 1 órakor nyílt meg a látogatók és vásárlók számára. Belénessy Károly nagy területet betöltő hatalmas kiállítás bemutatta mindazt, mire a méhek és méhészek egyesítésével erővel képesek. Olyan gyönyörű kirakat volt, hogy sajnálható, mindenki, kinek alkalma nyílt és megszemlélhni mégis elmulaszkodott.

ta. Farkas István és Silló Gyula hófehér, izlésesen csomagolt kiállított csemege mézei a legkényesebb igényeket is kielégítették. Silló Bénéiam lépes és pergetett mézkiállítására csábitotta zásárlók tömegeit. Saját készítményü cementből öntött műlépből a készlet elfogyván, több megrendelést is kapott. Bíró bor nemcsak türelemmel kidolgozott tönkkaptárával mutatott egy valódi remekművet, hanem műlépből összeállított kaptipusával is általános nagy tetszést aratott. Trucsa János hegyőja izléses kivitelü, praktikus szerszám. Szép volt az egyet kiállítása is, de szép volt valamennyi külön és együttesen, csupán csak a legmegkapóbb dolgokat jegyezhattük is fel.

A mindvégig lelkes, kedélyes hangulat a társaságot egész a sötéti órákig tartotta együtt s ha sötétség nem borul a tájra, még tovább is tartott volna a korszótörés, cigányzene, ének, tánc, mbola, amerikai árverés s Isten tudja még micsoda kedélyes hőség. Hiába a méhészek mulatni is tudnak. Nincs közöttük ifj, kor és nemkülömbőség. A miniszter és a vasuti bakter — mindkettő méhész — együtt, egynek érzi magát.

Fehérnemű szabászati és varró tanfolyamot rendez az Erlyi Gazdasági Egylet Clujon október 1-től november 15-ig. A tanfolyamon az összes férfi és női fehérnemű, ágynemű, babalengye stb. szabását és varrását tanítják. A tanfolyamot özv. ésyné Tömösvári Mariska volt női ipariskolai tanárnő vezeti. A tanfolyamon résztvehetnek falusi és városi asszonyok és lányok. A tanfolyam célja, hogy rövid idő alatt minimális díj ellenében a házi asszonyok és leányok saját és családjuk szükségletét ki tudják szabni és meg tudják varrni, aki pedig életlyának választja a fehérnemű készítését, annak alapvető munkatait jó vezetés alatt helyesen tanulják meg. A tanfolyam részvételi díja egész időre 800 lei. Jelentkezéseket elfogad az E. G. E. titkári hivatala Cluj, Str. Andrei Muresan 10., naponta e. 9—2-ig.

Gyümölcsfák, cserjék, díszbokrok közös beszerzése. Az Erlyi Gazdasági Egylet az idén is közösen óhajtja beszerezni kedvezményes ár és fuvardíj mellett a gazdák részére szükségelt gyümölcsfa- és cserjefajtákat. Felhívja ezért az érdekelt gazdákat és tulajdonosokat, hogy szükségletüket összeírni és az E. G. E. titkári hivatalához (Cluj, Str. A. Muresan 10.) beküldeni sziveskedjenek.

Tagdíjnyugtázás.

Az E. M. E. titkári hivatalához a következő összegek küldettek be:

1934. évre 100. L. tagdíjat fizetett. T. E. Vălcele, K. S. Suti, B. I. Sărmăşel (1933. évre is 100.— L.), B. M. Tomişti (1930—34).

1935. évre 100 L. tagdíjat fizetett. M. P. Gy. Bucea, P. J. Frumosa, I. Gy. Frumoasa, E. V. Lunca-Bradului, dr. V. S. I. G. Căţău, J. A. Purcăreni, Sz. G. Cetatea de Balta (1936-ra is 100 L.), S. Peştera-Bolí.

KÜLÖNFÉLÉK.

Méhészkongresszus Budapesten. A Magyar Méhészeti Egyesületek Országos Szövetsége ez év augusztus havára nemzetközi méhészeti kongresszus rendezését vette tervbe. Bár az előkészületi munkálatok nagyon előre haladtak, mégis a több oldalról kifejezett óhajtnak eleget téve, a Szövetség 1936-ra halasztotta a kongresszus megtartását. Németország kérésére Krakkóban egy előkészítő értekezlet lesz ez év őszén. A németek u. i. oly nagyszabásúnak és sokoldalúnak látják előre a kongresszust, hogy szeretnének arra kellő alapossággal előkészülni. A kongresszuson egyébként a következő kérdések foglalkoztatására kerülnek:

1. Kongresszusi kérdések. 2. Méhbetegségek. 3. Jogi kérdések. 4. Mézkereskedelem. 5. Propaganda kérdések. 6. Középeurópai egységes keretmért. 7. Méhlegelőkérdés. A kongresszuson minden résztvevő 3 pengő részvételi díjat fizet. A kongresszus idejére gondoskodás történik olcsó ellátásról és étkezésről. Jelentkezni lehet a Magyar Méhészeti Egyesületek Országos Szövetségénél (Budapest, IX. Üllői-ut

25. I. em. 6.), vagy az E. M. E. Cluj, A. Mureşan 10. Kétszámú jelentkező esetén az E. M. E. külön csoportos kirándulást rendez ez alkalommal.

Ingyenes méhészeti tanfolyam. Az Erdélyrészi Méhészeti Egyesület mint minden évben az idén is, rendez ingyenes méhészeti tanfolyamot szeptember 21—30. napjain székhelyén tanfolyamon résztvehetnek a fiatalok és nők, fiúk és lányok. Előadások naponta d. u. 4 óráig tartanak az egyesület zsongárdi méhészeti telepén tanfolyam beírási díja 100 pengőként a tanfolyam ingyenes.

Helyzetjelentés Arad megye méhészetéről. A méhészet méztermelés, mint rajzás szempontjából 1935-ben rossz volt. A méhcsaládok 30%-a rajzócsupán, mézet nem gyűjtött, mert június elejétől augusztus végéig mindössze 15 nap csapadék volt. Egy pár jó eséllyel méztermelésen még segíthetnek a méhek.

Méz és viasz árak. A nagybani ára Clujon 22—26 között váltakozik. A viasz ára 100—120 L. kg-ként a Clujon lép 160 L.

Apróhirdetések.

Mézélő növények, Facélia, Dracocephalum, Tisztes-fű, fák, cserjék magvait évelő fűeket, cserjéket, szurkos akác oltóágot olcsón szállít Biró Zimándul Nou, Jud. Arad.

6 méhcsalád e adó kaptárral együtt özv. Kremnitzkyné Fröhlich II Cluj, Str. Donat

2 lámpás rádió olcsón eladó. Cim a kiadóban.

Eladó egy 5 és egy 2 lámpás rádió. Cim a kiadó hivatalba.